

Högskoledirektören
Peter Liljenstolpe

Regeringen

Med tillit följer bättre resultat – tillitsbaserad styrning och ledning i staten (SOU 2019:43)

Kungl. Musikhögskolan (KMH) har anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande från Tillitsdelegationen.

KMH har såsom en av tre universitet/högskolor deltagit i det bland statliga myndigheter bildade Tillitsnätverket och har således kunnat följa Tillitsdelegationens arbete på nära håll. Det har varit en stor fördel att vara en del av nätverket för att på så sätt kunna ta vara på goda exempel.

KMH delar Tillitsdelegationens övergripande slutsats att det finns vinster för medarbetare och medborgare med tillitsbaserad styrning och ledning.

Fortsatt stöd till statliga myndigheter

KMH menar att det är viktigt att arbeta med kulturer inom myndigheterna för att få ett större helhetsperspektiv samt att minska kortsiktig styrning, stuprörstänk, och en administrativt tung återrapporteringsapparat. KMH stöder därför delegationens förslag om ytterligare stöd till statliga myndigheter att fortsätta kvalitetsutvecklingen med tillitsbaserad styrning och ledning men håller med om att det inte bör ske genom bildandet av en ny myndighet. Förslaget att en redan befintlig myndighet får ett riktat uppdrag att ge stöd till de statliga myndigheterna för att kunna utveckla sin tillitsbaserade ledning och styrning är därför bra. Möjligen bör man överväga om Arbetsgivarverket är rätt värdmyndighet för ett sådant uppdrag, då arbetsgivarperspektivet då kan riskera bli väl mycket betonat. Ett alternativ skulle kunna vara Statskontoret.

KMH ställer sig försiktigt positiv till förslaget om en regeringsnära utvecklingsmiljö (RUM) – en arena för att överväga och identifiera eventuella lösningar på komplexa samhällsutmaningar som organiseras som ett långsiktigt kommittédirektiv. Syftet är att ge regeringen en möjlighet att stimulera och fördjupa myndigheters och andra aktörers gemensamma ansträngningar att ta sig an komplexa problem; att man lättare via arenan kan hitta samverkan och konstruktiva lösningar som kan vara svårt i direkta myndighetskontakter där organisatoriska strukturer och hierarkier kan vara till hinder för goda lösningar.

KMH vill emellertid lyfta farhågan att en sådan arena, vid identifierandet av samhällsutmaningar och framtagandet av åtgärdsförslag, riskerar att öka den politiska styrningen, inte minska den.

Det konstateras i betänkandet att myndigheterna själva, i enlighet med myndigheternas oväldiga ställning, har ett stort eget ansvar för att ta arbetet med tillitsbaserad styrning och ledning vidare och att de bör göra det. KMH menar att det visserligen är viktigt att arbetet med tillitsbaserad styrning och ledning bör uppmuntras och att arbetet bör fortsätta av såväl kvalitets- som effektivitetsskäl, men det är av stor vikt att detta inte blir ett för myndigheterna obligatoriskt återrapporteringskrav som myndigheterna förväntas avklara. Detta skulle medföra att man går miste om hela syftet med tilliten, då det de facto skulle minska tilliten till myndigheterna. Att det var just "tillit" som skulle återrapporteras till regeringen skulle framstå som ganska ironiskt.

KMH delar således Tillitsdelegationens uppfattning att för att nå en mer tillitsbaserad styrning och ledning måste hela styrkedjan omfattas, dvs. även regeringens egen styrning. För att myndigheternas egna initiativ på området ska få ett större genomslag behöver regeringen också fortsätta bidra till att förbättra myndigheternas förutsättningar för att styra och leda med tillit genom en mer tillitsfull dialog, med mindre politisk styrning och med färre återrapporteringskrav.

Ökad myndighetssamverkan

KMH kan konstatera att universitets- och högskolesektorn har flera gemensamma utmaningar och möjligheter vad gäller tillitsbaserad styrning och ledning.

Ett praktiskt samarbete, likt det mellan myndigheter inom ramen för den s.k. Tillitsverkstaden – som enligt betänkandet beskrivs som ett positivt initiativ där myndigheter gemensamt tagit fram rutiner och arbetsmetoder – pågår redan inom ramen för Sveriges universitet- och högskoleförbunds (SUHF) verksamheter. I dessa verksamheter pågår en intensiv samverkan mellan universitet och högskolor samt mellan SUHF och myndigheter såsom Universitet- och högskolerådet, Universitetskanslersämbetet, Skolverket, Migrationsverket, Myndigheten för yrkeshögskolan och Ekonomistyrningsverket.

SUHF-samarbetet består bl.a. i att myndighetsledningar, chefer och medarbetare får möjlighet lära av varandra, att ta fram gemensamma rutiner och rekommendationer, samt att arbeta med kvalitetsfrämjande åtgärder gällande etik, ledarskap, digitalisering, kompetensförsörjning, säkerhet, fastigheter, ekonomi/redovisning m.m.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor, i närvaro av prorektor Johannes Landgren, efter föredragning av högskoledirektör Peter Liljenstolpe. Studentrepresentant har haft möjlighet att yttra sig i ärendet.

Helena Wessman

Delges: samtliga akademichefer och avdelningschefer samt personalorganisationer och studentrepresentanter vid Kungl. Musikhögskolan i Stockholm